

Anledninger at formode en god Års-værl.

1:mo,) Det skæle være Åkermån undertiden nødgaa med flada færa deras Åter i før mycken wåta, så behöfde wi ej uppafsa torr wäder till mer än de fyra færares plöjande för sådden, som flota utgåra ryggen af hwarje færa: och är det, i anseende till de öfrige fyra færarne, lika mycket, om wäderseken är torr eller wät.

2:do,) Kunne wi utan någon olägenhet så i wätwäder.

3:to,) Som wi skilje tillhopa fyra færar der som säden kemmer at stå, så titerde wid honom dubbelt så mycken nåring som annars.

4:to,) Emot det wanliga bruket, släppe wi hwart och et korn lika djupt i jorden, så at ej många korn kunna gå förlorade.

5:to,) Förmedels det upbrukandet, som sker näst för wintren, förwaras de unge plantorne mot frost och wåta.

6:to,) Om jorden efter sådden smånigom sätter sig, och blifwer dag ifrån dag mera bård för de spåde rötterne at genomtränga, ju mera deras behof tillwäxer: så förebygg wi denna olägenhet, ty medels at wi updröje och fördelje jorden, så mycket som sig göra låter.

7:mo,) Ju flere plantor, ju mera behöfwes luftens fria spelrum, till at gifwa dem trefnad och beförbra utdunstningen, och ju mera tärwa de at hiuta solskenet: efter wanliga sättet sker ju st mederwärdet häraf: derimot, hwad som säs efter det nya sättet, slutar båda dessa förmoner utan något hinder.

8:de,) Dags kunna ej göra oss särepes flada, och wi önske at de må hiuta fort up, på det wi måge komma så at utöda dem.

9:de,) Wärlt plöjande är mycket jämnare fördelt, än efter det wanliga sättet: ifrån bergsken intill des sådden är till ända, baswa Åkermån icke tid at slåa, hwaremot det nya bruket, under samma tid, kräwer et måttligt arbete: och som man bittidare sätter handen till plojen och lyctar senare, är naturligt, at man hinnet göra både mera och dugligare arbete.

10:de,) Anskönt wi utsä ej så många korn, öke wi dock, förmedels det stitiga upbrukandet, pipornes antal å hwarje rot ifrån 1, 2, 3, eller 4, till 10, 15, 20, 30, och äfwen det utöfwer i rätt goda år: der till med hinna måst alle laggarne at gå i or, hwilket efter wanlig skänning ej händer firtse delen af plantorne som uprinna: här till kommer, at aren nödwändigt blifwa längre och kornen större: de längste aren, jag såg år 1752, hade 6 tumes längd; men så långa woro de medelmåttige aren uppå et annat anstält försök, som jag sedt, och har der funnit et or 8 tum långt. Aren huro gemenligen 50 korn. Hr. Lurl talar ock om et 8 tumes långt or, och försäkrar sig baswa funnit ända till 109 korn i et toda or: han ger ut för helt wist, at om man tager för hand en göpning af hans såd, och en göpning af den bästa wanliga såd, skal den förra wäga dubbelt så mycket som den senare.

Åf alla dessa anmärkingar följer, det man har mera skäl at wänta en god gröda of et litet antal wäl hälsne plantor, än af en stor myckenhet utswulne, eller åtminstone otillräckligen närde plantor.

(Fortsättning härnäst.)

Meteorologiske Observationer.

Nov.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
29. d	25:78	7. u.	NW.	- flart.	25:78	5. u.	NW.	- flart.	25:93	8. u.		- multt.
30. d	25:72	8. u.	S.	1 multt.	25:33	2. u.	N.	3 ind.	25:25	3. u.		3 multt.
1. d	25:0	2. d.	W.	3 rågn.	24:97	5. d.	W.	2 multt.	24:90	3. d.		1 multt.
2. d	24:98	0.	W.	- flart.	24:95	3. d.	W.	- flart.	24:90	2. d.		- flart.
3. d	24:68	1. d.	NW.	- multt.	24:68	0.	NW.	- multt.	24:73	0.		- flart.
4. d	24:75	1. u.	N.	- multt.	24:79	0.	N.	- multt.	24:90	3. u.		1 flart.
5. d	24:98	4. u.	NW.	- multt.	25:0	3. u.	NW.	- flart.	25:8	5. u.		1 ind.

ANNO 1760 d. 6 December.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Seljande Resande äro nyligen ankomne:

Platenant Eld, log. i huset N:o 17 wid Stadsgården. — Jägmästaren Falkenbäck, log. på Salen wid Herins gatan. — Secretären Brodman från Norrsköping, log. i huset N:o 109 wid Gåfvelgrändan och Clerkeströket. — Ademan Emmertz, log. i huset N:o 112 wid lilla Nygatan. — Fältscher Roudet, log. hos Längjutaren Swahn i Gref. Serilla huset. — Wiscullanten Kuren från Roslagen, log. i huset N:o 37 wid Regeringsgatan. — Caspar Wessertind från Cowisa, log. i huset N:o 35 wid Grefjutare gränden. — Inspectoren Nyman, log. i Skinnslöparen, Norwenskiöldss hus wid St. Clara Östra Kyckogata. — Sadelmalaren Volkantz och Smeden Smärtz från Cowisa, log. i huset N:o 193 wid Wesswärs gatan. — Hofflagaren Wähl från Wiga, log. i huset N:o 66 wid Nybregatan. — Berentzen Embroth från Hamburg, log. hos Hofarens Hintz wid Stortorget.

I Stockholm äro ifrån den 22 November till den 29 dito dödde: 26 Gåfvelbarn, 18 Gleskebarn, Wigde 20 Par, samt begravnne 29 gamla Personer, och 57 Barn. (o) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församlingen infommit.

De gamle Personer äro dödde: 3 af Håll och Ring, 2 af Wattusot, 2 af Hetsig siska, 4 af Slag, 8 af Lungot, 2 af Sumpasion, 3 af Alderdom, 1 af Koppot, 2 af Dangiswen siska, 1 af Blodförtning, 2 af Diarthe. De 57 Barnen äro dödde: 1 af Wattusot, 32 af Koppot, 1 af Lungsot, 3 af Hetsigsiska, 16 af Slag, 2 af Dangiswen siska, 1 af Wrosl siska, 1 af Lätsten.

Namnen på de dödde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Primarie Riddmästaren Johan Blocks Enka 60 år gl. — 4 Barn. — (St. Clara) Handelsman Johan Eleberg. — Tobaks Fabriqueuren Jacob Mejer. — Mätaren Eric Grönberg. — Bod. Wäntinen Eric Widman. — Pigan Anna Persdotter 66 år gl. — 4 Barn. — (St. Jacob) 2 Barn. — (Riddareh.) Stenbyggare Gesällen Lundgren. — Skryppare Enkan Caisa Wolff 67 år gl. — (Tylka Förs.) 5 Barn. — (St. Maria) Mätaren Peter Klemberg. — Pigan Stina Persdotter. — 8 Barn. — (St. Catharina) Brucks Inspectoren Casin. — Kammararen Peter Hult 62 år gl. — Källarmästare hustrun Quoit Dujwa. — Bryggare Enkan Maria 77 år gl. — Lands. Kisealen Conrad Wärenbergs hustru. — Enkan Kriwig 61 år gl. — Jungfru Charlotta Denou. — Bryggaren Isaac Borekman. — Enkan Brita Johansdotter. — 15 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Ladugårsländ.) Enkan Margareta Rode 82 år gl. — Timmerman Peter Möllers hustru. — Wingsperson Johanna Persdotter. — 7 Barn. — (St. Olof) Jungfru Maria Lundquist. — Trättördrängen Jan Lövblug. — Skluberedaren Hans Jochim Fos. — Strådsdaren Jan Hyllings Enka 63 år gl. — 7 Barn. — (St. Johannes) 2 Barn. — (Barnduset) 2 Barn. — (Danviks Förs.) Trågårdsmästaren Lars Hellsberg 84 år gl. — 3 Barn. — (Skepsk.) 2 Barn. — (Påfsewårdske Reg:et) — (Sabbatsbergs Kattighus) Enkan Anna Berg 64 år gl. — dito Anna Lundgren.

Utskillige Fungidresser.

Om någon har Brand- och Försäkrings Brisivet i sin wård på gården wid Regeringsgatan och Norrmalm, uti Qwarteret Österbotten N:o 42, daterat den 6 November 1747, på 12 års tid afscuerad till 7150 daler Lopp:mynt, han gifre så wäl och gifwe det tillänna uti Brand- och Försäkrings Contoiret, emedan ingen annan än rätta ägaten kan sig deraf betlena.

Churwärd Direction wid Adelfors Koppwårks Lotterie, tilbehrene påmint inntagwarne af de gamla Portsledarne, at dem uti Lotteri-Contoiret på Kongl. Middarholmen emot nya ombuds, äro likwäl ännu sdrere delen utelöpnade; hwilket förorsakar at denna första Dragning: Lotterinien ej kunnat förfortas. Ty behagade de som hafwa några gamla Lott- och Sedlar, dem med sdriska ombyta; och komma enligt Plan denna första dragningen at ertbart gå för sig den 16 December, uti Kongl. Wetenskaps Academiens rum på Riddarhuset, och der wid 1000 dal. Lopp:mynts wste til Primurere Wårnhuset; samt sinnes Lotter å de wällige ställen emot Contant betalning deref trycke anslag finnes utsatte.

På Wermdön är en Herrgård till salu; bestående af 2:ne Fjälst hemman, med tillräcklig Åker och ång, fullkomlig Kog, samt 20 stycken boimar i Sidön, jemte godt fädgård ställe och fiskewatn; hwilrom under rättelse erhålles hos Hofflagaren Robt på normaln wid Vackare torget. För rätta ågaren är den 25 sidst. Octobr. förtommen en af Bruks Patron Gabriel Elmme & Herrat Lefebure et Burmeister under No 34 den 29 Septembr. utgiwin Sedel för 150 dal. koppenyt, och som samma Sedel genast till inslöjen är förbudet, och renovation af ågaren södes; alltså warder then samma härtmedistt almanst efterlyst, med begäran, of om någon berörde Sedel innehållwer, behagade den samma afsewma uti Thunni bød på normalns torg.

En skickelig Studerance, som utom de brukeligaste Europeiske språk, ämnar uti wetenskaperna är försaren, åskundar Condition här i Stockholm; under rättelse om samma person, sås uti St. Nicola! Ryfobredes hus wid Riddarehus torget 2:ne trappor up.

En stor Trögård tienlig till Tobaks plantering, är af förbyra; hwatrom under rättelse sås i Måster Samuels gränd, sösta gården utmed sidön mit emot Parmatate skugan under No 13.

De i Wilsan No 87 omskränkte Rättfator, så wäl som det i Wihorne No 84 och 92 beskrefne wägglus watn, som hwarken skäkar eller lucktar, finnes till löps uti Segerdabls bokläda på stora Nygatan så wäl som på fört angijne ställen.

Hos Bokhandl. Segerdal är till löps inlemmat: En Samling Prospektet och planer af de förnämsta Städer i werlden, efter medföljande forteckning, till ganska billigt pris.

Till St. Peters Ryfobredes Lotterie äro ännu någre Lotter oförsläde hos Hattlofferaren Johan Clarin och på Apoteket Engelin, lunnande äwren de utsalne minster i 17:de Dortmundska Lotteriet emot Lotter ombrytas till först nemde Lotteri första Slagen.

Hos Valentin Fr. Hoffier i Ryfobredes hus till salu et ansewligt partie Enskör, södere och mindre, emot En daler koppenyt till get.

I bruns gränden gent emot Maria Ryfobredes i huset No 112 finnes till salu en Wäskhol at wäwra Fälp uti.

På Källaren Hoppet wid Riddarehus torget, lemnas under rättelse om södere och mindre Gods och Landt-Egendomar, så wäl som Hus och Gårdar här i Staden, hwilka äro till salu; jämwäl och en ny Fabrique; försedd med Privilegium excludoum.

Jfrån den 10 October till den 28 November är 64 stycken Skypare seån nedannämde orter hit till Staden ankomne, nemligen: 3 från Ette med Win och Brånwin. 1 från Cagliari 3 från St. Pbes med Salt. 7 från England med Warlast. 6 från Holland med Styr gods och Warlast. 9 från Dantzic, 6 från Wismar med dito. 13 från Curland med Spanniål och Klött. 1 från Bergen, 2 från Hollsten med Victualie Waror. 1 från Wetersburg med St och Hampe. 2 från Königsberg med Warlast. 1 från Köpenhamn med Säckar. 1 från Hamburg med Styr gods. 2 från Stralsund med Korn. 3 från Rewel med Råg. 1 från Irland med Smör.

December Månads TAXA.

Hwarefter följande Persedlar försäljas i Stockholm, Anno 1760. Rp:mt.

Bröd till et bre Rp:mt bdr wäga.	En Kanna godt Dubb It dhl	1 dal.	8r.
Hwetebröd med mildt bakat 1 och 1 halst Lod.	En Kanna Enkelt dhl	"	18
Dito utan mildt bakat 1 och 3 fiend. Lod.	En Kanna godt Swag dhl	"	8
Strådt Råg bröd 4 och 1 halst Lod.	En Kanna Söt Wistl	"	28
Dito ostbröd bröd 7 och 1 fiend. Lod.			
Et Fat Dubbelt-dhl	Rp:mt		
Dito En Lunna	dal. 44: —	En Marek Färstt Dyr: Slut: eller Owl: ge: Riddt	16
Et Fat Enkelt dhl	36: 16	En Marek Hel eller Halk-god giödd Kalf	24
En Lunna Dito	21: 16	En Marek Framferding dito	22
Et Fat Swag dhl	17: 16	En Marek Walfierding dito	26
En Lunna Dito	14: —	En Marek Färlött	14
En Lunna Sps dhl	11: 16	Gods Dreides Lam säljes stycket 9, 10, 11 & 12 dl.	
En Lunna Sps dhl	2: 4		

Inkommande Spanneimåls prisen hafwa i nästl. Månad warit; Hwete 48. 40. 36. dal. Råg 25. 23. dal. Malt 33. 28. dal. Korn 38. 31. 25. dal. Wandsäd 25. 22. dal. Hwsta 23. 20. dal. Etter 48. 30. dal.

Prenumeratien på desse Wedoblad samt Posttie och Commerce-Tidningarne är efter wänliga beten 9 dal. Rp:mt för nästkommande år 1761. och emottages i Kongl. Tryckerie Woden. Den wänliga Prenumeratien på Års-Tycket uti Kongl. Tryckeriet eller de utkommande Kongl. Fördordningar och andre Acta Publica, med hwad mera som der skädes för Kongl. Tryckeriets räkning upslägges, emottages i samma Tryckerie för nästkommande år 1761 med 36 dal. Rp:mt på tryckpapper och 45 dal. dito mynt på skrifpapper.

Stockholms Weckoblad.

Lördagen den 13 December. 1760.

Lärda Saker, och Kôn.

Fortfättning af Utdraget ur Duhamels Bok om Landtbruket. Se Weckobladet N:o 49.

III.

Att alla år bärja en ådlare säd å samma jord.

Som hwetet fram för all annan säd fordrar mässta näring, så kan det, efter wanliga sättet, icke säas annars än i en god jord, wäl gödsad och ansad. Mångensåds säd lites eller intet af detta sädesslag, och der som det brukas, wägar man ej så det å en jord oftare än hwatt tredie år. Som det nu omedelbarligen är ypperst af all säd, så måtte och det återbruts sätt wara ypperst, som kan bringa en jord dertill at alla år bärja hwete:

Jag undrar ej om mången stöter sig wid en uppgift, som så snab: rått fröder emot sedwanaan och de oländigt wedertagne meningar.

Likwäl wägar jag försäkra, at äfwen utan giddselens tillhielp, skal utgången besanna hwat jag här lofwat.

Ly som planter, enligt föresä hufwudsaken här oswansföre, äro icke annat än jord, så äre bewisat, at en god jord är outtröttelig, bara man henne öppnar för rötterna.

Det är och, i söd af andra hufwudsaken, bewisligt, at dagg och regn rikta den jord, som är wäl upbrukt: dertill med intyggar försäresbeten det samma; när ursinnaren af detta System utgaf sidsa bånget til sin bok, hade han det tolfte års: sädet på sin jord, utan at hon nitit någon hwila, och dock hade de snare åren ständigt warit önnigare än de föregående, undantogande råtta miswårer.

Härå har jag och sels sedt prof år 1752, på et litet stycke jord, hwarest den andra års: wårten war redan dubbel och tredubbel emot den första:

Då jag har nu et litet stycke land, som redan varit i förledne år utan giddning, och hwarå wårten, som nu står på rot, ögonstentligen öwertreffar wårten på en jord dernäst intill, som jag i nästledne år började bruka på nya sättet, sedan derå hade wuxit en medelmåttig gröda efter et godt hwarf giddsel.

Man bör altså förmoda, at återjord, ej mindre än wingårdar, ångar, skog och hwarjehanda planteringar, skal kunna hwarje år lasta af sig samma slags wårt.

Den som ännu är intakt om nödwändigheten at ömsa sädeslag, han besinne allenast, at om hwar planta droge til sig sin särskilda saft, så måtte hon kunna åtkilja den saft som henne tiellig är, den samma mortaga, och förskuta de safter som skadeliga äro: likwäl om man sätter, ehwad rot eller planta det är, uti en med salt wain mycket fuktad jord, så döer plantan ut, och hellswe bladen så en saltogtig smäl. Hwar är då hennes förmodgenhet at utskilja nåringen?

Ytterligare Swar insändt ifrån Finland, uppå den i Weckobladet N:o 40. uppgifne Frågan om Dobbor, och et bepröfwat medel at fördrifwa de samma.

De uti Sawolar, Carelen och norra delen af Sawasteland, bifintlige Toracker, (Watta Finn. Jau. Svec. 617) äro enligt beskrifningen de samma, som uti frågan i öfwanneude weckoblad om Dobbor uppgifwit är. Här i norra delen af Sawastland kallas de Musta: Mts, (Swartman) och äro lika almenna med Spysor och waggelöfs. Wönderne härskades wota och berättat, at de äro öfwerlöpare ifrån Ryssland, hwarest de kalla dem Durack, och tyckes således namnet Torack härskamma af Rysslan. Detta skadeliga öfswande partie, uppehålla sig med bonden både winter och sommat i pörien, och hafwa der sit mässta tillhåll i höringor och imellan steg

Utdrag af Duhamels Bok om Landbruget.

Skar, om planter utfuga hvarst slag sina safter, så måtte de icke kunna göra hvarannan något meen: och som man har många särskilda slags frön, så skulle man kunna antingen så flere slag tilljammans utan någon skada, eller också så dem hvarst efter annat hvarst år, intill det forden återvunnit de safter, hvilka tillhöra det första sådes-slaget som sådt war.

Denna påföljdens orimlighet utvisar, huru oriktig den miningen är, hvidan påföljden här följer.

Det är alltså en afgjord sak, at en jord, som icke är all för sandig, kan efter detta sättet bära hvarst år et af de bättre sådes-slagen: och om än jordmonen wote så elak, at ej annat än hafra kunde deri triffwas, så kan dock detta sättet brukas med mycken nytta; men jag känner ingen jordmon som icke kan bära råg: och man wet, til hwad underbar förökelse denne sådes-arten kan oriffwas: följagteligen kan all, hwad här om hwetst sagdt är, utan någon särdeles ändring lämpas til rågen.

(Fortsättning härnäst.)

marne på ugnen. Jag har märkt någon enda af dem wissas om sommaren i skogen, hvilka allenast warit banat, som hafwa wingar och kunna flyga, samt sedt dem taga sin föda af blomman på hamp-drtten, (Gallopsis Linn. Flor. Suec. 523.) dese swarta tjufwar äro deruti öfverteliga, at de endast om nåttrwa gå på rot, äta up det miska bröd, de kunna komma öfwer. De äta och andra marwaror. Märkwärdigt är, at de ej äta up gårdsfolkets flor och kläder, utan allenast resandes. Orsaken härer wara, at de föra weta smörja sina flor och skidor med tjära, deremot de sednare ej äro underrättade derom. Dese Råjwars-pack hafwa det både förswarare och förföljare. Jag har sedt bönder, som hafwa haft en så onaturlig kärlek til dem, at de låtit Lärackanen äta på ena ändan af träget, och bönden af andra; utan at låsa honom bort. Om någon resande, som kommer i sådant hus, anten med milja eller ofswarandes, får eller trampar någon Lärackan ibland, blir han af wården ej mycket höfligt bemött, ja ofta wisses på dörrin, hwilken flykt mig och händer. De äter, som ej låsa dem, hvilka dock äro största delen, utrota dem aldeles innom några dagar med roten af Nymphea, (Linn. Flor. Suec. 470) Stöblad, hwilken skärs sönder, och skorkes i deras håll och gånger, och så snart de äta af den, dd de straxt som af förgift. Roten af Språng-drtten, (Cicuta Flor. Suec. 233.) brukas och med fördel til deras södriswande. Om wintren, då sörenämde rötter ej äro till sinandes, södriswas de alment på söhjade sätt. Man tager en skiff, hwilken gles är upfyllt med ärtis, ställer den i wrån wid ugnen. På ärtisjet seds half kapp groft mlöt, hwarpå hålles så mycket watin, at mlöet kläbar sig brof fast wid ärtisjet. Klokan memot 12 om natten, dd de redan alla äro i rörelse och på rot, går man sakt i wörket til skiffen, (ty om man går med eld, äro de alla i största hast sin wäg) och binder skiffen igen, samt söder dem straxt ut på snön, hwarest de i ögnablicket ed. På detta sättet utbedas de 1000:de tals på en gång. Wänderne härstädes bruka utdrifwa dem och på et widspeltigt sätt. Om en Söndags morgon taga de 2 stycken Lärackaner, hwilka de vinda efter hwar andra fast wid et rött trä, draga dem sedan efter sig til någon wägfärd, släppa dem derstädes lös, dd de mena at andra Lärackanerne föla följa samma wäg. Den kan tro detta, som berättar, hafwer måge och Pöpsique. Flere dylike widspeltiser, får man härstädes använda med all lyke än nytta.

Lavast - Länning.

Meteorologiske Observationes.

Dec.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
6 b	25:11	6.u.	NW.	- flart.	25:14	9.u.	NW.	- flart.	25:23	10.u.		- flart.
7 c	25:35	10.u.	NW.	- mult.	25:34	8.u.	NW.	- mult.	25:38	10.u.		- flart.
8 e	25:45	10.u.	NW.	- flart.	25:45	7.u.	NW.	- flart.	25:46	10.u.		- flart.
9 f	25:25	1.u.	NW.	- mult.	25:17	1.u.	NW.	- mult.	25:15	0.		- mult.
10 g	25:3	0.	O.	1 snö.	25:8	0.	O.	- mult.	25:14	1.u.		- mult.
11 h	25:14	3.u.	N.	- mult.	25:16	2.u.	N.	- snö.	25:23	3.u.		- mult.
12 i	25:24	10.u.	NW.	- flart.	25:25	7.u.	NW.	- flart.	25:20	5.u.		mult.

D. 7 Nymän II. 3 f. m.

